

Mehnat

Ish vaqtiga bo'lgan ehtiyoj va xarajatlarni aniqlash uchun, dala va umumiyl (ma'muriy) faoliyatdagi sermahsul ishlarni ajratish kerak. Ishlab chiqarish uchun zarur bo'lgan ish vaqtiga aniq ekinlarga aniq taqsimlanishi va ishlab chiqarish ko'lamiga mutanosib ravishda o'zgarishi mumkin, ma'muriy xarajatlar esa (belgilangan chegaralar doirasida) belgilangan va qo'shimcha xarajatlarga to'g'ri keladi.

Unumdor faoliyat uchun ish vaqtiga bo'lgan talab

Unumli sohada ish vaqtiga bo'lgan talabni aniqlash kal'kulatsion misolga ko'ra, ish jarayoni va ish vaqtio'rtasidagi vaqt bo'yicha aniqlanadi. Bu usul orqali ishlab chiqarish doirasida ish vaqtiga balansi oson aniqlanadi, ayniqsa qaysi davrda intensiv ish bo'ldi yoki qachon qo'shimcha chetdan ishchi kuchiga talab mavjud bo'ldi?

Ish vaqtiga bo'lgan talab haqiqiy ishning bajarilishi uchun ketgan vaqt, umuman tayyorlov va yulga ketgan vaqt hamda bo'sh va yuqotilgan vaqtlarni o'z ichiga oladi.

Alohidagi ish jarayoni uchun talab qiymati me'yoriy ma'lumotlarda karta kattaligi 2 ga va o'rta-cha Hovli- Dala uzoqligi 2 km hisobida KTBL ga ko'ra asoslanadi.

Hisob-kitobga doir misolda, ishlab chiqarishda ish vaqtiga bo'lgan talab 2 intensivlikda oshadi.

Umumiyl ish vaqtiga bo'lgan talab

Ishlab chiqarish faoliyati uchun mehnat vaqtiga qo'yiladigan talablar

Ishlab chiqarish maqsadlari uchun ish vaqtiga bo'lganda, uni ishlab chiqarishning taxmin qilingan shakli doirasida tez aniqlash mumkin. Ish vaqtiga bo'lgan talab nafaqat ishlarni bajarish vaqtini, balki tayyorgarlik vaqtini, shuningdek, tinch vaqtlarni ham o'z ichiga oladi

Har bir ish protsedurasi uchun talablar ko'rsatkichlari KTBL tomonidan olingan standart ma'lumotlarga asoslanib, 2 hektar maydonni hisobga olish hajmi va dalalarning o'rtacha masofasi 2 km ni tashkil etadi. Masalan misolda ishlab chiqarish maqsadlari uchun ish vaqtining talablari ikkinchi hajm ortadi.

Talab qilinadigan umumiyl ish vaqtiga, avvalo, faqat qishloq xo'jaligi ekinlarini etishtirishga (faoliyatni nazorat qilish, axborot ta'minoti, ishlab chiqarish vositalari va mahsulotni sotish), shuningdek butun xo'jalik uchun zarur bo'lgan mutanosib faoliyatni (biznes uchun vaqtini) kiritish kiradi. boshqaruv, fermani parvarish qilish, buxgalteriya hisobi va boshqalar.

KTBL biznesni boshqarish va umumiyl xo'jalik ishlari uchun quyidagi standart ko'rsatkichlarni beradi:

Xo'jalikni boshqarish va umumiyl xo'jalik ishlarning ish vaqtiga bo'lgan talabi

Oilaviy xo'jalikda (IK har ga Q/X dalasi va Yil)

	Xo'jalik kattaligi, Q/X yeri,ga						
	30	40	50	60	70	80	90
Bozor uchun max.yet.Xo'jalik	14.0	13.0	12.0	11.5	11.0	10.6	10.2
Yem-hashak yet.xo'jalik	19.0	17.0	16.0	15.0	14.2	13.5	12.9
Aralash xo'jaliklar	22.0	19.0	17.0	15.5	14.0	12.8	12.0

Xo'jalikni va Ishlab chiqarish jarayonini boshqarish uchun ish vaqtiga bo'lgan talab*

Yollanma mehnat xo'jaligi va sherikchilik jamiyatlarida (Ishchi kuchi har ga Q/X yeri va Yil)

HTV- Hayvon tirik vazni

	Xo'jalik kattaligi, Q/X yeri, ga			
	< 500	500 - 1.000	1.000 - 2.000	2.000 - 5.000
Chorva mollarisiz	5.5	4.2	4.2	4.2

1 HTV/ga gacha	11.0	10.0	8.5	6.0
1 HTV/ga dan ko'proq	12.0	11.0	10.0	-

*Umumiy xo'jalik ishlari va Transport uchun keyinda 2 - 3 Ishchi kuchi/ ga Q/X yeri

Hisoblash misolida umumiy ish uchun ish vaqtি reaktsiyalari atamalar jadvalda ko'rsatilganidan pastroq deb taxmin qilinadi. Belgilangan qiymat (3 soat) faqat hosildorlikka bevosita taqsimlanishi mumkin bo'lган (taxmin qilingan) vaqt talablarini bildiradi. Umumiy ishlarni bajarish vaqtiga talablar ikkala holatda ham bir xil.

Mehnat xarajatlari

Ish haqi xarajatlari ish haqi shaklida (shu jumladan qo'shimcha xarajatlar) yoki imkoniyat xarajatlari ko'rinishida bo'ladi. Belgilanmagan har ikki turdagи xarajatlar "ish haqi uchun hisoblangan xarajatlar" deb nomlangan xarajatlar pozitsiyasiga taqsimlanishi mumkin.

Ish haqining hisoblangan xarajatlari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- to'lanmagan oilaviy mehnatdan foydalanish xarajatlari (imkoniyat xarajatlari) = ish haqining hisoblangan xarajatlari
- yollangan ishchilardan foydalanish xarajatlari = ish haqi

Yollanma ish haqi to'langanda ular ish beruvchining har bir soati uchun haqiqiy xarajatlar sifatida hisobga olinishi kerak: yalpi ish haqi, shu jumladan ta'til, kasallik va hokazolarni hisobga olgan holda.

Imkoniyatli mehnat xarajatlarini hisoblash fermada yoki undan tashqarida ishslash uchun mumkin bo'lган daromadga asoslanadi.

Agar ish haqi (istisno tariqasida) yalpi marjaning hisob-kitobiga kiritilgan bo'lса, u holda (kapital uchun hisoblangan xarajatlarni hisoblashda) ishchi kuchining umumiy daromadini o'z ichiga olgan samaradorlik ko'rsatkichlarini hisoblashda e'tiborga olish kerak. (masalan, qo'shilgan qiymat), ish haqi yalpi marjaga qo'shilishi kerak .